

VÄLKOMMEN HEM

TILL
BOTKYRKABYGGEN
4/2015

TIPS!

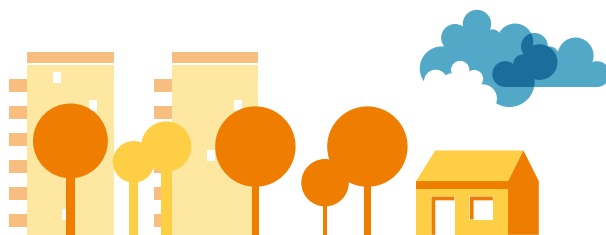
Väck med fläcken!

Miljonbemanning
har koll på jobben
Lagret för unga

Vi firar
tvättstugan

LEDARE

Ulf Nyqvist

Tvätt på rätt sätt

För tre år sen drog Botkyrkabyggen, som ett av de första bostadsföretagen i landet, igång omvandlingen till det vi kallar miljötvättstugor.

Bakgrunden var att det tvättades väldigt många småtvättar i stora maskiner, vilket innebar att det gick åt en hel del vatten och el i onödan. Vår önskan var att råda bot på detta och samtidigt göra systemet mer rättvist.

Sedan dess har fler allmännyttiga bostadsföretag följt i våra fotspår och nu arbetar sexton av dem efter samma eller liknande upplägg.

Hos Botkyrkabyggen har idag cirka 93 procent av de boende oförändrad eller lägre boendekostnad än innan förändringen. Resterande har själva valt att tvätta mer och betalar då styckvis för varje tvätt utöver de som inkluderas i hyran.

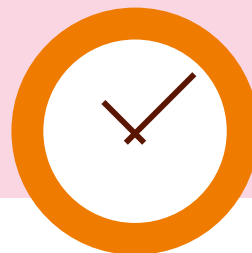
De besparingar omvandlingen genererat kan komma många till godo genom att till exempel läggas på städ- och renoveringsinsatser i tvättstugan och andra gemensamma utrymmen. ■

ÖPPETTIDER UNDER JUL- OCH NYÅRSHELGERNA

Onsdag 23/12 Öppet som vanligt kl. 12–16
Torsdag 24/12 **STÄNGT** God Jul!
Fredag 25/12 **STÄNGT**

Onsdag 30/12 Öppet som vanligt kl. 12–16
Torsdag 31/12 **STÄNGT** Gott Nytt År!
Fredag 1/1 **STÄNGT**

Tisdag 5/1 Öppet som vanligt kl. 12–16
Onsdag 6/1 **STÄNGT**

PÅ NYA PLATSER

Marlene Grigo är ny bovärd i Tumba. Marlene kommer närmast från Graflunds där hon haft liknande uppgifter.

Kristina Khoury är ny bovärd i Alby. Kristina avslutade i våras sina studier till byggarbetsledare.

Suzanne Ekstam är ny bovärd på Gröndalsvägen 12A.

Stefan Popovic, reparatör i Tumba, har avslutat sin anställning liksom **Ylva Åkerblom**, kundservicechef i Tumba.

POSTADRESS: BOX 1, 147 21 TUMBA
TEL: 08-530 693 00 • FAX: 08-530 600 12
www.botkyrkabyggen.se

BOTKYRKABYGGEN

ANSVARIG UTGIVARE: ULF NYQVIST
REDAKTÖRER: CAMILLA BORGSTRÖM/BOTKYRKABYGGEN, URSULA STIGZELIUS/ETC • GRAFISK FORM/LAYOUT: ETC KOMMUNIKATION
DELAS UT TILL SAMTLIGA HUSHÅLL INOM BOTKYRKABYGGEN.
TRYCK: INEKO, STOCKHOLM 2015 • UPPLAGA: 11 200 EX.

Omslagsbild: Firande i miljötvättstugan.
Foto: Niklas Björling.

AKTUELLT

Bostäder på gång i Riksten

Botkyrkabyggen har genomfört ett markköp av Riksten Friluftsstad AB, vilket innebär att bygget av vårt tredje bostadsområde i Riksten kommer att kunna påbörjas före årsskiftet.

72 stycken två och tre rumslägenheter planeras vara färdiga för inflyttning våren 2017.

FOTO: SHUTTERSTOCK

UNG I BOTKYRKA – IGEN

Nu är den andra omgången av projektet Ung i Botkyrka igång och sju ungdomar har antagits till en yrkesintroduktion inom fastighetsbranschen. Samtliga är mellan 19 och 24 år och har slutfört en

gymnasieutbildning. Botkyrkabyggen erbjuder nu - under ett års tid - utbildning och praktik inom fastighets-skötsel samt skötsel och förvaltning av utemiljöer.

Julskräp på rätt ställe

Juletid brukar innebära att grovsoprummen fylls och det är inte alltid skräpet hamnar där det är tänkt. För att hjälpa till att bevara så mycket ordning som möjligt under helgdagarna publicerar vi en länk på hemsidan, www.botkyrkabyggen.se, med information om hur du sorterar allt du vill bli av med.

P-plats i Rättvis Hyra

Enligt en överenskommelse mellan AB Botkyrkabyggen och Hyresgästföreningen kommer från och med 2016-01-01 parkeringsplatser och garageplatser att ingå i det vi kallar Rättvis Hyra.

Rättvis Hyra är det system för hyressättning vi använder för bostäder sedan 2012.

I korthet innebär systemet att ett antal av bostadens/p-platsens egenskaper värderas enligt ett poängsystem, i syfte att åstadkomma en

så rättvis och enhetligt hyra som möjligt.

För parkerings-/garageplatser värderas egenskaper såsom tillgång till

motorvärmare, om det är varm- eller kallgarage, förekomst av elektroniskt lås på garaget m.m.

Du som idag hyr garage- eller p-plats kommer att få ytterligare information hem i brevlådan.

Tack för alla samtal!

Vi på Botkyrkabyggen vill tacka för alla trevliga och givande samtal vi fick ta del av då den senaste hyresgästenkäten delades ut. Många möten resulterade i att vi fick till oss stor samling funderingar om både stort och smått. Det uppskattar vi!

BILD: SHUTTERSTOCK

Entré upplyst av en gammal 50-70 watts kvicksilverlampa.

SNART LJUSNAR DET – 12 000 nya lampor ska på plats

I samtliga Botkyrkabyggens områden pågår för närvarande arbete med att byta ut all belysning till miljövänlig och ergonomisk LED-belysning. Det gäller både i fastigheternas gemensamma utrymmen och kring utemiljöer.

Syftet är att skapa bästa tänkbara belysning som också är energisnål – samtidigt som de miljöfarliga kvicksilverlamporna fasas ut.

TEXT: CAMILLA BORGSTRÖM

I HYRESGÄSTENKÄTEN FRAMGÅR tydligt att bra ljus i de vardagsmiljöer man vistas ofta i är av stor betydelse. Det har med både trivsel och trygghet att göra. För att säkerställa en god och energieffektiv belysning gör nu Botkyrkabyggen en satsning över hela beståndet. Totalt rör det sig om drygt 12 000 lampor som skall bytas ut.

Ungefär 1 600 lyktstolpar placerade i parker, på gångvägar

och parkeringsplatser har bytts ut under november. Dessutom har ett par hundra nya belysningsstolpar monterats i områden där belysning saknats helt eller behöver kompletteras.

INOMHUS FÅR GARAGE och tvättstugor ny, effektiv belysning. Närmare 1 200 lampor i dessa utrymmen byts ut och får det som kallas närvarostyrning, vilket innebär att lamp-

Samma entré upplyst av en 14 watts LED-lampa.

knappen på väggen försvinner. Istället har lamporna en slags radar som ger dem möjlighet att känna av om någon befinner sig i det aktuella utrymmet. Så snart en person kommer in i rummet tänds belysningen automatiskt. Det fina med det är förstås att det inte går att glömma lyset på när man går. För så snart ingen längre befinner sig i utrymmet släcks lamporna.

SYSTEMET MED närvarostyrning kommer att återfinnas i alla trapphus, källare och vindsutrymmen.

I trapphusen används en särskild variant, som istället för att släcka ner lyset helt när ingen befinner sig där, lämnar en mild grundbelysning på dygnet runt. Den består av 10 procent av den fulla ljusmängden. Har trapphuset fönster och solen skiner in, känner lamporna av detta och släcker ner helt och hållet. Allt för att undvika att energi slösas i onödan.

TOTALT ÄR DET cirka 5 500 trapphusbelysningar som byts ut, varav cirka hälften innan årsskiftet. Belysning i resterande trapphus, i källare och på vindar samt mer än 1 000 lampor i övriga utrymmen, såsom cykel- och barnvagnsrum, byts under nästa år.

Den totala satsningen på den nya LED-belysningen kostar cirka 25 miljoner kronor, vilket kommer att tjänas in genom minskad energiförbrukning samt minskade serviceinsatser för att byta ut ljuskällor. LED-lampornas livslängd beräknas till mellan 15 och 25 år. ■

4 FRÅGOR

HALLÅ DÄR...

...Christian Hollmann, projektledare med ansvar för arbetet med införande av LED-belysning i Botkyrkabyggens områden.

Vad är det som gör LED-belysning så bra?

– Först och främst ger den ett fantastiskt bra ljus om den placeras på ett korrekt sätt. Den är också otroligt energisnål. De gamla glödlamporna producerade bara 10 procent ljus och resten värme. Med LED-belysning får man ut hela 90 procent ljus. Och så är det livslängden. De lampor som sätts upp nu kommer utan vidare att hålla i cirka 20 år.

Hur kan LED-lampor hålla så mycket längre än de gamla glödlamporna?

– Det beror på att det i LED-lamporna inte finns några glödtrådar. Alltså finns det ingenting som kan brinna ut och på det viset få lampan att ta slut. Istället består LED-lampan av lysdioder som har en nästan obegripligt lång livstid.

Vad innebär det att belysningen är ergonomisk?

– Det betyder att själva ljuset är där vi behöver det som bäst. Med gamla entrébelysningar händer det till exempel att man blir bländad när man ska gå in. Det beror på att ljuset är riktat åt helt fel håll. Likadant kan det vara med stolpbelysning längs gångvägar. Ljuset ska ju riktas nedåt så att man ser var man sätter fötterna. Riktat man inte ljuset rätt när det sätts upp spelar det ingen roll hur bra själva ljuskällan är.

När beräknas arbetet med den nya ljussättningen vara genomfört?

– Mycket har redan gjorts och det som återstår kommer att ske löpande under nästa år. ■

Miljötvätts

I november 2012 införde Botkyrkabyggen – med några få undantag – miljötvättstugor i alla sina bostadshus. Det innebar att du som hyresgäst fick en möjlighet att påverka din hyra – samtidigt som du gör en insats för miljön. Målsättningen var att minska el- och vattenförbrukning med cirka 25 procent.

Tre år senare är förstås frågan – Hur har det gått?

TEXT: CAMILLA BORGSTRÖM FOTO: NIKLAS BJÖRLING

BIRGITTA ERICSON, Segersjö.
Två personer i hushållet.

För min del har det bara varit positivt med miljötvättstugan. Jag samlar ihop mycket tvätt och kör bara fulla maskiner så hyran är lägre nu än innan. Och det har definitivt blivit enklare att få tvättid. Det kan ju förstås både bero på att fler tvättar effektivare, men kanske också på att vissa skaffat egen tvättmaskin.

Jag tänker mig att stora barnfamiljer kan behöva tvätta extra, men då kanske det jämnar ut sig med den sänkta hyran. Jag uppskattar att Botkyrkabyggen agerar miljömedvetet, för själv försöker jag alltid göra det bästa för miljön.

SIMON OCH SEIDE LAHDO, Alby.
Fem personer i hushållet.

Det bästa med det nya systemet är att det blivit otroligt mycket lättare att få tvättid. Nu tvättas bara det som ska tvättas i tvättstugan, inte en massa annat som egentligen inte hör hemma där. Förut kunde det vara omöjligt att hitta lediga tider, men nu är det inga problem alls. Vi har en egen tvättmaskin hemma men det hade vi redan innan miljötvättstugan infördes. Där tvättar vi lite mellan varven och så kör vi resten i tvättstugan. Vi märker ingen större skillnad på hyran nu och innan. Men det känns bra att vara med och spara in på el och vatten.

SUSANNE NORDSTRÖM, Storvreten.
Fyra personer i hushållet.

Jag tycker systemet med sänkt hyra och sedan en liten kostnad om man behöver tvätta mer känns rättvist. Kanske finns det riktigt stora familjer som behöver tvätta mycket, men kostnaden för några extratvättar är ju inte jättestor.

För vår familj har det knappast blivit någon förändring alls av hyran, men det vi märker av är att det blivit bättre ordning och renhållning i tvättstugan.

Och det är positivt att det sparas energi. Att tänka på miljön tror jag kommer att bli ännu mer nödvändigt framöver.

tugan fyller tre år!

I KORTA DRAG gick omvandlingen till så att månadshyran sänktes, samtidigt som ett visst antal tvättar inkluderades i denna. Hur stor hyressänkningen var berodde på lägenhetens storlek och detsamma gällde för antalet inkluderade tvättar. En tvårummare fick till exempel 70 kronors avdrag på hyran och i denna lades 10 fria tvättar. För den som önskar tvätta mer betalas varje tvätt styckevis. En vanlig tvätt kostar 14 kronor och varje tvätt i grovtvättmaskin 28 kronor. Den sammanlagda summan läggs sedan automatiskt ovanpå hyran.

Idag visar beräkningar att vi tillsammans lyckats nå det uppsatta målet om cirka 25 procent lägre vatten- och elförbrukning. Eftersom tvättmaskinerna numera sällan går halvtomma minskas också slitage vilket gör att maskinernas livstid förlängs.

Det är vi nöjda med för vi har alla allt att vinna på att vara rädda om miljön! ■

SHAHKLO ALTIEVA, Fittja.
Fem personer i hushållet.

Idén att spara in på vatten och el är jättebra, men för just vår familj har det blivit sämre. Vi är fem stycken som bor i en trerummare så vi har tolv maskiner som ingår i hyran. Barnen är 3, 8 och 12 år och särskilt de två mindre smutsar ner sig en hel del, det gör att vi behöver tvätta mycket. Vi har ingen egen tvättmaskin utan tvättar allting i tvättstugan. Och hur fulla maskiner vi än kör får vi betala extra varje månad. Istället för att titta på hur många rum en lägenhet har kanske man istället skulle titta på hur många personer som bor i den. Det är ju det som avgör hur många maskiner man tvättar.

MARJA-LIISA HAGSTRÖM, Tumba.
En person i hushållet.

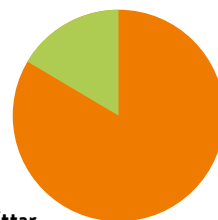
Jag klarar mig på ungefär hälften av mina tvättar så det är inget problem alls. Men det är klart, jag är ju pensionär nu och tvättar inte alls lika mycket kläder som när jag jobbade.

Det känns bra att vara med och göra en liten insats för miljön också, det är fint att ha en sådan möjlighet. Men jag har alltid tvättat fulla maskiner, det har liksom varit en princip sak och är ingenting jag börjat med nu som först. Maskiner ska inte gå i onödan. Jag är uppvuxen med att man ska vara sparsam och ekonomisk, oavsett om det gäller ens eget eller inte.

Vi har tittat lite extra på siffrorna för september månad i år. Botkyrkabyggen hade då 190 tvättstugor.

28105 tvättstugebokningar gjordes av hyresgäster, varav **6806** senare bokades av.

■ Av samtliga hyresgäster klarade sig 82 % med sina grundtvättar

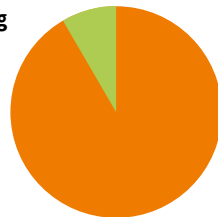

1839 hyresgäster har köpt extratvättar. De har betalat från 14 kronor (359st) till 714 kronor.

14 hyresgäster betalade 400 kronor eller mer.

Om man räknar in hyressänkningen är det ungefär 770 hyresgäster som tvättat så mycket att de fått ökad boendekostnad. Det motsvarar omkring 7,5 procent av hyresgästerna. Övriga har oförändrad eller lägre kostnad än tidigare.

■ 92,5% oförändrad eller lägre kostnad
■ 7,5% har fått ökad boendekostnad

A photograph of three men standing close together and smiling. The man on the left is wearing a dark suit jacket over a blue and white checkered shirt. The man in the middle is wearing a light blue button-down shirt under a dark jacket. The man on the right is wearing a dark blue sweater. They are all looking towards the camera.

Shafik Muwanga, Ali Khalil och Saleh Karrani såg människorna de kände som sitt startkapital.

FAKTA | MILJONBEMANNING

Miljonbemanning hyr ut personal till företag, kommuner eller organisationer som behöver extra hjälp vid arbetstoppar, sjukfrånvaro eller ledigheter. Företaget hjälper också till med rekrytering vid nyanställningar, coachar arbetssökande via Arbetsförmedlingen och ansvarar för en CV-verkstad i Botkyrka.

VD för Miljonbemanning är Ali Khalil och företaget har sitt kontor i Rotemannen i Alby.

Företaget startades för tre år sedan av Shafik Muwanga,

Ali Khalil och Saleh Karrani som ett handelsbolag under namnet SSA Group efter initialerna i grundarnas förnamn. Numera är företaget ett aktiebolag. Namnet, Miljonbemanning, anspelar på företagets bas i så kallade miljonprogramsområden, de stora bostadsområden som byggdes i slutet av 60-talet och början av 70-talet. Avsikten med miljonprogrammet var att bygga bort bostadsbristen med en miljon nya bostäder.

JOBB FÖR MILJONER

Vad gör man om man just gått ut gymnasiet, inte har något jobb eller några pengar men känner massvis med begåvade unga människor i samma sits? Startar ett bemanningsföretag så klart.

TEXT: URSULA STIGZELIUS BILD: NIKLAS BJÖRLING

EN SOMMARKVÄLL FÖR drygt tre år sedan satt kompisarna Saleh Karrani, Shafik Muwanga och Ali Khalil i Alby och pratade om framtiden. Vad skulle de göra till hösten nu när de gått ut skolan?

– Vi ville alla tre starta något eget, gärna tillsammans, berättar Ali Khalil.

Frågan var bara vad? Några pengar att investera i lokaler, maskiner eller annan utrustning hade de inte och inte heller någon direkt yrkeskompetens. Däremot var de alla tre aktiva i det lokala föreningslivet och genom det vana att organisera saker och leda andra ungdomar.

– Vi kände enormt många människor här omkring. Unga människor med massor med talang och kunskap som ändå hade svårt att hitta jobb, säger Ali.

– Vi kom på att det här nätverket, alla människor vi kände och det vi visste om hur mycket outnyttjad kompetens som fanns bland dem, kunde bli vårt kapital, förklarar Shafik Muwanga.

SÅ FÖDDES IDÉN att starta ett bemanningsföretag. Ett företag som inte bara skulle ge dem själva utlopp för sin entreprenörlusta utan också kunna öppna upp arbetsmarknaden för fler ungdomar från Alby och andra förorter i miljonprogrammet. Viss erfarenhet av jobbförmedling hade de också sedan tidigare.

– Medan vi pluggade hade vi ju själva alltid jobbat vid sidan om skolan och slussat in kompisar på de arbetsplatserna, förklarar Saleh Karrani.

Idag har deras företag, Miljonbemanning AB närmare 90 anställda. Många studerar samtidigt och de flesta jobbar deltid, men de anställdas sammanlagda arbetstid motsvarar 60 heltidstjänster. Bemanningsuppdragen gäller oftast lagerarbete men

kan också handla om enklare kontorsjobb eller läraryvikariat.

I somras slöt Miljonbemanning dessutom ett avtal med Arbetsförmedlingen om coachning av arbetssökande, exempelvis genom intervjuutbildning och hjälp med CV-skrivning.

Förutom Ali, Saleh och Shafik själva arbetar ytterligare två personer i företaget med bemanningsverksamheten och två som coacher.

Det går bra nu konstaterar de. Men vägen dit har inte varit enkel. De startade sin verksamhet utan att ha något startkapital och det dröjde innan de första inkomsterna kom.

– Ett bemanningsföretag har ju som tur var inte så mycket fasta kostnader i början, påpekar Saleh.

DE FÖRSTA ÅREN kunde de inte ta ut någon lön men klarade sig tack vare att de alla tre fortfarande bodde hemma. Vårre var det med allt det formella kring att driva ett företag. Deras kunskaper om bokföring, företagsskatt och avgifter var nästintill obefintliga. De hade heller inte råd att köpa in tjänster utan satt »

på nätterna och sökte efter redovisningsmallar och blanketter på nätet. Det blev många samtal med myndigheterna och mycket böter, för blanketter som var för sent inlämnade eller fel ifyllda, innan de började få kläm på pappershanteringen.

Att vinna de första kundernas förtroende var inte heller det lättaste.

– Vi var unga, hade fel namn och kom från Alby. Vi började inte från noll utan snarare från minus två, konstaterar Ali.

Nu har Miljonbemanning många kunder, inte bara i Botkyrka utan även i andra delar av Stor-Stockholm. Men den första kunden var Botkyrka kommun och det förtroendet från kommunen har varit ovärderligt säger Ali. Eftersom uppdraget åt Botkyrka kommun gick bra fick företaget en första värdefull referens och sedan började det lossna.

För att få fler uppdrag var, och är det fortfarande, också viktigt vilka personer de väljer att skicka ut på bemanningsjobben påpekar Shafik. Han menar att många projekt i förorten ger ganska små resultat eftersom man satsar på de ungdomar som ligger sämst till.

”Vi började inte från noll utan snarare från minus två.”

Grundarna av Miljonbemanning riktar istället in sig på majoriteten, den stora massan av skötsamma ungdomar.

– Vi vill lyfta upp de unga talangerna. Att de har fel namn och bor på fel plats betyder inte att de inte kommer att anstränga sig. Tvärtom, säger Shafik.

SAMMANLAGT HAR NU omkring 170 personer fått jobb i kortare eller längre perioder genom Miljonbemanning sedan starten för tre år sedan. Förutom bemanningsverksamheten och coachningsuppdrag via Arbetsförmedlingen håller företaget också i en CV-verkstad åt Botkyrka kommun.

Gemensamt för alla de här uppdragen är att det handlar mycket om att jobba med självförtroende och självkänsla, påpekar Ali. Att få människor att inse att deras erfarenheter och det de kan har ett värde.

– Lyft upp det du är duktig på och skriv in det i ditt CV. Att vara duktig på TV-spel kan faktiskt vara en merit. Helt plötsligt kan ett tomt CV förvandlas till ett jättevärdefullt CV.

Sina medarbetare hittar Miljonbemanning ofta via sociala medier. På en välbesökt facebook-sida beskrivs de uppdrag som är på gång och vilka kvalifikationer som behövs.

Och främst är det alltså ungdomar i miljonprogramsområden som Alby, Fittja, Rinkeby och Tensta som Miljonbemanning rekryterar.

– I de här områdena finns ju en enorm kapacitet, enorma talanger. Och det är ett enormt resursslöseri att inte ta vara på den kapaciteten. Världens bästa programmerare kanske inte har gått på KTH utan sitter härute i någon lägenhet och jobbar på egen hand, säger Ali. ■

TIPSET

PUTS VÄCK FULA FLÄCK – med mjölk, salt och tandkräm

De bästa fläckborttagarna är både miljövänliga och effektiva. Saker du ofta redan har hemma – såsom matolja, äggula och mjölk – fungerar utmärkt i kampen mot besvärliga fläckar.

OLJA Gnid in smör och tvätta i ljummet vatten.

GRÄS Gnugga in tandkräm (inte gel) blandat med lite bakpulver. Skölj och tvätta.

FETT Strö på potatismjöl och låt ligga över natten eller doppa i varm mjölk.

CHOKLAD Gnid med mjölk eller såpa, tvätta i kallt vatten.

KAFFE Färska fläckar tvättas i kallt vatten. Vita plagg kan doppas i kokande mjölk. Färgade plagg doppas i ljummet vatten och en vispad äggula.

BLOD Strö på salt och skölj i kallt vatten.

VIN Fukta med kallt vatten, strö på salt eller potatismjöl.

FOTO: ISTOCK

BLÄCK Tvätta i vanligt tvålsvatten eller 1 tsk citronsyra + 1 dl vatten.

BÄR Doppa i kokande vatten eller kokande mjölk.

Tänk på att behandla fläcken så snart som möjligt. Du bör också vara medveten om att alla tyger kanske inte tål alla typer av behandling. Var därför varsam när du provar behandlingarna här ovan. Lycka till! ■

LAGER MED PLATS FÖR GEMENSKAP

Tre tjejer spelar fotbollsspel. I rummet bredvid pågår en Fifaturnering, i källaren dansträning och vid bardisken serveras soppa. I Musikhuset Lagret i Storstreten finns utrymme för många aktiviteter.

TEXT: URSULA STIGZELIUS FOTO: NIKLAS BJÖRLING

DEN HÄR VECKAN är det höstlov och extra livligt i Lagret. Ett 30-tal barn spelar spel, ritar, pysslar eller hänger vid bardisken och pratar med fritidsledaren Tania Hornos.

– Vilka ska vara med på Fifa-turneringen, ropar hon och börjar anteckna på en lista.

Det nya Fifa-spelet, senaste versionen, är hett efterlängtat och listan blir lång. Att spelet skulle köpas in var ett av de förslag som lämnats i barnens idélåda.

– De kommer med många egna förslag på aktiviteter. Tjejer-na kör mycket zumba, så vi har haft en zumba-turnering till exempel, berättar Tania Hornos som ansvarar för fritidsklubben, barn i åldrarna 10-12 år.

VANLIGA SKOLVECKOR håller fritidsklubben till uppe i skolan måndag till torsdag och kommer hit bara på fredagar. Men nu under lovet huserar fritidsklubben i Lagret hela veckan. Det är populärt bland barnen.

– Det är roligast att vara här, tycker Sira Ftwi, Gabriella Zambil och Fariba Rashed som kör en match på fotbollsspelet.

– Det är bra i skolan också, men här är mycket större och det finns fler grejer, förklarar de.

Lagret har drivits som musikhus och fritidsgård sedan 1990. Från och med januari i år har också fritidsklubben sin verksamhet här på fredagar. En nyordning som införts för att få en smidigare övergång mellan fritidsklubben och fritidsgården.

För en 12-åring, eller en nybliven 13-åring, kan det vara ett stort steg att komma till en fritidsgård där det också går betydligt äldre ungdomar påpekar Lagrets föreståndare Kjell Allinger.

– Nu får de en chans att bekanta sig i förväg både med lokalerna och med oss som jobbar på fritidsgården - och vi med dem. Och fritidsgårdspersonalen är ju otroligt viktiga förebilder, säger han.

Samarbetet mellan fritidsklubben och fritidsgården ökar möjligheterna att fånga upp ungdomar och intressera dem för någon av de aktiviteter som erbjuds i Lagret menar Kjell Allinger.

– Vi har ju fantastiska möjligheter här med replokaler och en stor scen till exempel. Jag tror mycket på samarbete mellan ålderna, att man samlas kring ett intresse istället för efter ålder. ■

FAKTA | MUSIKHUSET LAGRET

Musikhuset Lagret ligger på Storstretsvägen 4 och har lokaler i två plan. I markplanet finns utrymmen för fritidsgården och fritidsklubbens verksamhet. Källarplanet rymmer bland annat 8 replokaler, inspelningsstudio och en stor scen.

Lagrets verksamheter, fritidsgården, musiken och fritidsklubben, drivs av Studieförbundet på uppdrag av Botkyrka

kommun. Kjell Allinger är föreståndare och Tania Hornos, biträdande föreståndare. Förutom Kjell och Tania arbetar ungefär 10 deltidsanställda fritidsledare på Lagret och med fritidsklubben.

Fritidsgården, för ungdomar mellan 12 och 18 år, har öppet tisdag – torsdag 17.30–21.00 samt fredagar och lördagar 18.30 –22.00.

Inred enligt FENG SHUI

FOTO: SHUTTERSTOCK

FENG SHUI ÄR EN mer än tre tusen år gammal kinesisk lära som handlar om hur man med hjälp av naturens krafter skapar balans i tillvaron. Detta synsätt menar att vi människor påverkas av färger, former och material och bygger i stor utsträckning på läran om de fem elementen: trä, eld, jord, metall och vatten.

Enligt Feng shui bör man kombinera och söka balans mellan manligt och kvinnligt, Yin och Yang, det vill säga maskulint, som är ljust och kantigt, med feminint, som är mörkt och mjukt.

Feng shui går även ut på att hålla sitt hem i ordning, bland annat genom att rensa och sortera bort onödiga saker. ■

TIPS | RUM FÖR RUM

Vardagsrum – möblera sparsamt, soffan med ryggstödet mot vägg

Barnens rum – undvik datorer, tv och liknande

Köket – inga vassa knivar framme

Hallen – öppet och ljusa färger, speglar med runda hörn

Badrum – skonsam belysning, ljusa färger

Sovrum – undvik hyllor vid sänggaveln, placera sängen så att du liggande har uppsikt över dörren

Hur tänker du när du inreder hemma?

MARIE-LOUISE SJÖBERG, STORVRETEN

– Det ska vara personligt, synas att det är vi som bor där. Jag målar, så jag har mina egna tavlor

på väggarna. Sedan blandar jag gärna gammalt och nytt och ljusa färger med starkare som får sticka ut lite.

HAMSA GÜL, FITTJA

– Jag vill inte ha så mycket färger, jag föredrar vitmålade väggar till exempel. Vitt är frihet.

Jag tycker inte om att ha så mycket

prydnadssaker och andra grejer framme heller. Och min fru jobbar mycket så det måste vara lättstädad.

SHEVKI SYULEMAN, FITTJA

– Sängen! Den är viktig, den får inte vara för hård eller för mjuk, lagom är bäst. Färger och sådant har jag inte tänkt så

mycket på. Men jag har inte bött här så länge och har till exempel inte köpt några gardiner ännu.

TUMBA, TULLINGE, TUNA, SEGERSJÖ, STORVRETEN, VÅRSTA/BREMORA

Nytt och fint

TUMBA: Ny grillplats är iordningställd på Munkhättvägen 21.

TUNA: Uteplatserna på Tunavägen 2-24 har gjorts enhetliga.

Elektroniska lås har installerats på dörrar till grovsoprum samt på dörrar till cykelförråd i höghusen.

SEGERSJÖ: Personal från projektet "Ung i Botkyrka" har rensat i parken.

VÅRSTA/BREMORA: Grovsoprummen har fått en uppfräschning.

Nya blomlådor har beställts till vändplanen vid Vårstavägen 29-37.

Ringvägen har fått ett nytt grovsopshus.

TULLINGE: Ny sand har fyllts på i sandlådan på Bernströmsvägen.

Personal har rensat och röjt sly på Flottsbrovägen.

Aktuellt i området

TUMBA: Renovering av entréernas utsida på Gröndalsvägen 12B pågår.

Målning av väggar i tvättstugan Grödingevägen 1-5 kommer att ske framöver.

TUNA: Källarmålning på Tunavägen 1-7, 9-15 och 17-23 fortgår.

Källardörrar på Tunavägen 1-47 och Nackdalavägen 2-8 ska bytas ut under december.

SEGERSJÖ: Vissa trapphus kommer att målas om med början efter årsskiftet.

VÅRSTA/BREMORA: Ommålning av två tvättstugor på Vårstavägen kommer att ske innan årsskiftet.

TULLINGE: Installation av bergvärme pågår på Sägstuguvägen.

I Hamringe kommer ett par extra belysningsstolpar att monteras invid fotbollsplanen.

Fint i tvättstugan

Tvättstugan på Passvägen 41 i Storvreten har på sistone fått lite extra utsmyckning genom den fina väggbilden som satts upp. Sammanlagt har närmare ett 40-tal tvättstugor fått olika bildmotiv.

FRITT FRAM FÖR SKOJ

En ny lekställning finns på plats att roa sig i för alla barn som bor i närheten av Hålvägen 28-42 i Storvreten.

Blommor till våren

För att få till en blommande vår gäller det att vara ute i god tid. Tusentals lökar har planterats på allmänna ytor i alla områden. Bara att vänta och längta!

FITTJA, NORSBORG, ERIKSBERG

Nytt och fint

FITTJA: För att släppa fram mer ljus från utebelysningen och skapa öppen sikt på gårdarna har träd beskurets runt lekplatserna. Sand har fyllts på i områdets samtliga sandlådor.

Gårdarnas bevattningssystem samt mattvättar har stängts för säsongen och höstblommor har planterats.

Takomläggning har utförts på Vårdshusvägen 6.

Krögarvägens infart samt delar av parkeringen har asfalterats.

Garagegångar och grovsoprum är rengjorda.

Lekplatsernas sandlådor har fyllts på med sand.

Samtliga brandtrappor i området är högttrycksspolade och loftgångarna sopade.

NORSBORG: Ung i Botkyrka-gruppen har utfört målningsarbeten av bänkar, bord och lekutrustning i området. De har även monterat bänkar och bord på Friggs väg. Tvättstugan på Lokes väg 14 har fått nya ytskikt.

På Höders väg 11-15 har fasaden målats om. Asfalteringsarbeten har utförts på Hundhamravägen, Höders väg och Frejs väg. Ventilationsarbeten har utförts på Heimdals väg 2-16.

Ny LED-belysning har monterats utomhus i hela Norsborg.

Nya belysningsstolpar har monterats på parkeringen vid Brages väg.

Träd har beskurets runt lyktstolpar för att förbättra belysningen.

Aktuellt i området

FITTJA: Arbetet med att inventera förråden fortgår. Syftet är att så många hyresgäster som möjligt ska kunna få tillgång till ett förråd.

Magnetdörrar kommer att installeras på Vårdshusvägen 8 och 12, både övre och nedre, Vårdshusvägen 10 nedre, Vårdshusvägen 20 övre och nedre, Vårdshusvägen 38 övre och nedre samt på Krögarvägen 14, 16 och 30.

NORSBORG: På Hundhamravägen 1-7 pågår fasadmålning på bottenplanet. Beräknas färdigt under december. Stamrensningar pågår i hela Norsborg och Eriksberg. I samma områden pågår även en översyn av taken.

En ny gång- och cykelväg anläggs på bilsidan av Skarpbrunnsvägen 39-85. Beräknas vara klar i början av nästa år.

Ny kvarterslokal

På Krögarvägen 4 i Fittja har en ny kvarterslokal blivit tillgänglig för hyresgäster. Hela lokalen har målats om och inretts med nya möbler. En myshörna med soffor och bord inbjuder till skön avslappning och det finns dessutom en sittdel som är lite mer "köksbetonad". I köket har ny fläkt samt spis/ugn installerats. Förhoppningen är att lokalen ska få många användningsområden och bli till stor glädje.

kundcentralby@botkyrkabyggen.se

ALBY

Nytt och fint

TVÄTTSTUGORNA: På Alhagsvägen 46 och 90 har tvättstugorna genomgått en grundlig renovering. Lokalerna har målats och det har satts nytt kakel på väggarna i tvättdelen. Nya tvättmaskiner samt torktumlare, torkskåp och varmmangel har installerats. Lokalerna har också fått nya sittgrupper och tvättinstruktionerna har uppdaterats.

Aktuellt i området

ENERGISPARANDE: Renoveringen av tvättstugorna på Lagfartsvägen 22 och 38 samt på Alhagsvägen 62 inleds inom kort. I dessa kommer ny ventilation med värmeåtervinning att installeras. Detta kommer att förbättra inomhusklimatet och minska åtgången av energi i tvättstugorna.

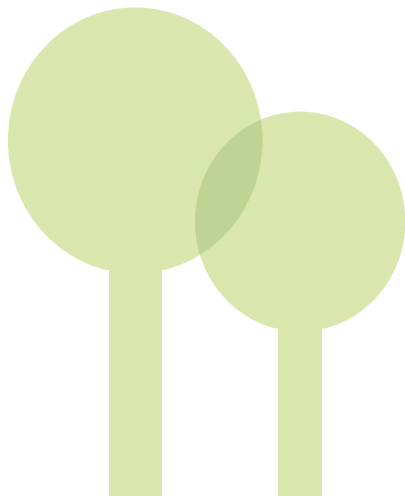
STORT INTRESSE FÖR ALBYS FRAMTID

Närmare 200 personer besvarade den enkät om framtidens Alby Centrum som delades ut tillsammans med hyresgästenkäten i september. I den efterfrågades bland annat vilka förändringar/förbättringar du som hyresgäst önskar se i ditt område framöver.

Det vanligast förekommande önskemålet var bank och post. Näst mest populärt var blomsteraffär och bageri följt av restaurang, resebyrå, fotvård, café och delikatessbutik.

På frågan om man känner till planerna på att bygga ett växthus i Albys tunnelbanehus svarade 29 procent ja, 58 procent nej och 13 procent visste inte.

75 personer anmälde intresse för att delta i en diskussionsgrupp om Albys framtid med representanter från Botkyrkabyggen, Botkyrka kommun och den lokala aktören Boodla, som sysslar med odling i olika former. Dessa har fått en personlig inbjudan.

FIXA SJÄLV!

Så här rengör du din frånluftsventil

Dina frånluftsventiler hittar du vid taket i kök och badrum. För att ventilationen ska fungera ordentligt är det viktigt att rengöra ventilerna emellanåt – gärna två gånger om året.

- 1 Lossa ventilen på något av följande sätt beroende på vilken variant av ventil du har i din lägenhet.
  - a) Vrid den motsols och dra ut den.
  - b) Dra ut den rakt ut.

Prova dig försiktigt fram till vilken typ du har eller kontrollera med din bovärd.

- 2 Använd ljummet vatten och ett mildt rengöringsmedel och torka rent runt kanten med en trasa.
- 3 Låt torka.
- 4 Montera försiktigt tillbaka ventilen.

Gamla ventiler kan vara svåra att lossa. Försök då istället att peta fram dammet med en bit ståltråd och dammsug och torka därefter ventilen så gott det går.

OBS! De ventiler som är placerade på ytterväggar, vid taket eller bakom elementen, kallas tilluftsventiler. **Dessa är fast inställda och får inte ändras/röras.** Sker detta kan ventilationssystemet komma i obalans.

Nyheter hittar du på www.botkyrkabyggen.se
Kontakta oss gärna på info@botkyrkabyggen.se

Nästa nummer kommer i mars – vi ses då!

BOTKYRKABYGGEN